

Oplegnotitie voor:	Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Flevoland
Agendapunt:	9
Vergaderdatum:	29 maart 2023
Onderwerp:	Evaluatie pilot wijkbrandweer
Behandeling:	Meningsvormend
(ambtelijk) Portefeuillehouder VD:	Dhr. J. Rozendal
Portefeuillehouder AB:	Mevr. A.E.H. Baltus Keuze voor 2e
Auteur:	H. Schippers
Status:	Openbaar
Bijlagen:	Evaluatie wijkbrandweer

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt verzocht om:

1. Kennis te nemen van de evaluatie van de pilot van de wijkbrandweer
2. Zich een mening te vormen over de wenselijkheid van een verdere uitrol van de wijkbrandweer, en hier eventueel kaders aan te verbinden.

Afgestemd met:	Datum:	Standpunt/advies:
Veiligheidsdirectie	8 maart 2023	Routing aangepast ivm aangepaste doorlooptijd beleidsplan
Bestuursadviseurs	6 maart 2023	Geen opmerkingen
Dagelijks Bestuur	13 maart 2023	
Portefeuillehouder brandweer	27 maart 2023	

Inleiding

In het Dekkingsplan Flevoland 2020-2023 en in de Programmabegroting 2021 is de wijkbrandweer genoemd als één van de mogelijke voorzieningen in het kader van brandveilig leven en risicobeheersing. De wijkbrandweer is (vergelijkbaar met de wijkagent), iemand die laagdrempelig bereikbaar is, zichtbaar aanwezig op publieke locaties in de wijk om vragen over brandveiligheid te beantwoorden. Op deze manier draagt de wijkbrandweer bij aan brandveilig bewustzijn, in het bijzonder bij risicogroepen. Ook is de wijkbrandweer betrokken bij het lokale netwerk van sociale en fysieke veiligheid waardoor knelpunten eerder kunnen worden gesignaleerd en opgepakt. Integrale veiligheid binnen de wijk wordt hiermee versterkt.

Het concept wijkbrandweer doet op steeds meer plaatsen in Nederland zijn intrede. Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek is sinds 2019 de eerste en tot nu toe enige regio waar sprake is van een regio-dekkende aanwezigheid van wijkbrandweer.

Begin 2021 is gestart met een pilot van de wijkbrandweer in Zeewolde, waarvan nu conform afspraak met het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland een evaluatie voorligt. Het primaire doel van deze evaluatie is inzicht te geven in wat de wijkbrandweer doet, wat de inzet van de wijkbrandweer in de gemeente Zeewolde tot nu toe heeft opgeleverd en wat hierin belangrijke factoren zijn. Hiermee kan door het bestuur beoordeeld worden of dit een gewenste ontwikkelrichting is die moet worden voortgezet.

Het concept van de wijkbrandweer is ook besproken bij de bijeenkomsten voor de gemeenteraadsleden in februari jl. In die bijeenkomsten is dit idee positief ontvangen.

Beoogd effect

De evaluatie biedt inzicht in de wat de wijkbrandweer kan betekenen voor de brandveiligheid maar ook voor integrale veiligheid in een gemeente.

Argumenten

De hoofdconclusie van de evaluatie op de werking van de wijkbrandweer in is Zeewolde positief: er is een brede erkenning van het belang bij en waardering voor de wijkbrandweer in Zeewolde.

Zo is er waardering voor de actieve en toegankelijke manier waarop brandveiligheid bij bewoners en instanties onder de aandacht wordt gebracht. Ook wordt het bredere belang gezien bij de verbindende rol die de wijkbrandweer kan innemen tussen (wijk/overheid) instanties en inwoners, op het praktisch versterken van veerkracht en zelfredzaamheid, zonder het primaire doel van brandveiligheid uit het oog te verliezen. Bevorderende factoren in deze positieve beoordeling zijn de zichtbaarheid van de wijkbrandweer op bekende ontmoetingspunten, het daadwerkelijk optrekken met partners in de wijk, en de sociale en actieve persoonlijkheid van de functionaris. Preventie komt door deze wijkbrandweer echt nabij.

Uit de evaluatie blijkt dat er voldoende belangstelling dan wel behoefte bij inwoners en instanties is voor een wijkbrandweer in Zeewolde. Ten aanzien van het bereiken van kwetsbare doelgroepen, zoals (geïsoleerde) ouderen en anderstaligen, worden ook nog kansen gezien voor een hoger bereik. In de evaluatie zijn enkel bemoedigende woorden opgetekend voor de voortzetting van de wijkbrandweer in Zeewolde en de verdere uitrol van de wijkbrandweer in Flevoland. Het concept van de wijkbrandweer sluit bovendien goed aan bij de maatschappelijke functie en verbinding van de brandweer.

De conclusies over de wijkbrandweer in Zeewolde sluiten aan bij de positieve evaluatie in de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek.

Consequenties (Financieel, Personeel, Juridisch, Informatievoorziening)

Uitrol van de brandweer heeft natuurlijk consequenties. De inzet van de wijkbrandweer vraagt capaciteit en dus geld. De pilot is uitgevoerd door een vrijwillige brandweerman. De wijkbrandweer in Gooi en Vechtstreek wordt op dit moment ingevuld door de inzet van vrijwilligers (extra uren) en beroeps (deeltijd).

In Gooi en Vechtstreek zijn goede ervaringen met een basisniveau voor alle gemeenten, en een optioneel pluspakket waarbij gemeenten naar behoefte en tegen betaling extra capaciteit op deze taak zouden kunnen inzetten. Een dergelijke systematiek zou ook voor Flevoland een goede optie kunnen zijn.

Indicatief bedraagt de inzet om voor alle Flevolandse gemeenten tot een basisniveau te komen circa 2 fte. Hierbij is ook uitgegaan van een uitrol voor de gemeente Almere, waar de brandweer op dit moment slechts een beperkt aantal risicobeheersingstaken uitvoert.

Vervolg (Proces en Uitvoering)

Aanvankelijk was het de bedoeling een eventueel voorstel te koppelen aan het beleidsplan. Vanwege de vertraging op het beleidsplan zou dat nu betekenen dat dit pas per 1 januari 2025 in zou kunnen gaan.

Op basis van de bespreking in het bestuur kan desgewenst een concreet voorstel voor regio brede invoering van de wijkbrandweer worden gedaan, waarmee implementatie per 1 januari 2024 haalbaar is.